Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 265. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 20-го ГРУДНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 20, 1980 No. 265. VOL. LXXXVII

Обрано нові проводи Осередків Праці Пласту

Ню Йорк, Н. Й. (О. Ю.). — В неділю, 30-го листопада, відбулися в Пластовому Домі, тут, загальні збори Осередку Праці Уладу Пластунів Сеніорів, на яких вибрано новий провід, а саме: провідник — Михайло Івасівка, заступник — Ніна Самокіш, скарбник — Богдан Ґермак, і писар — Олександра Юзенів. На перших сходинах проводу кооптовано дальших членів — Теодозію Ластовецьку, Богдана Кузишина та Богдана Михайлова. Намічено плян праці на найближчі місяці, в тому — відбути „Сеніорську ялинку" в неділю, 1-го лютого, 1981 року.

У п'ятницю, 5-го грудня, свої загальні збори відбув також Осередок Праці Уладу Старших Пластунів (-ок), що його очолював Олесь Кузишин. Вибрано такий новий провід: осередкова — Оксана Ярема, заступник — Роман Яремчук, писар — Наталка Іванчук, скарбник — Лідія Семущак.

Появились три нові видання „Смолоскипу"

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У цьому році з українського видавництва „Смолоскип" ім. В. Симоненка — Ню Йорк, Балтимор, Торонто — появилися три книжки різних жанрів і різних стилів.

Однією з них є збірка поезій п. з. „Сутичка з Тайфуном", авторства поета Святослава Караванського. У 188-сторінковій книжці — дві світлини: Святослав Караванський, портрет роботи В. Дужинського, зроблений у 1966 році під час його заслання у концтаборі у Явасі, Мордовія, та знімка подружжя Святослава і Ніни Караванських із 1980 року в Америці. У збірці також є передмова самого автора, в якій він пише про його „поетичне слово", яке зазнало не одного лихоліття і перешкод, завжди воно продісталося на волю.

Збірка розподіляється на ось такі частини: „Перші кроки", „Молитви й родзумки", „Сутичка з Тайфуном", „Зустрівши жінку у смертельнім герці", „Мова квіток", „Глек гречаної вовни", переклади — Байрона, Шекспіра, Кіплінга, Шеллі Маккея та Солженіцина. У книжці з обгорткою Яреми Гарабача, є також бібліографічна довідка про автора.

Друга книжка — це есеї і листи письменника-філософа Олеся Бердника п. з. „Свята Україна", передрук самвидавних творів з України, що їх упорядкував Богдан Арей. Обгортку до цієї 206-сторінкової книжки, зробив Григор Павлоклмець. У ній є теж світлина Олеся Бердника.

У книжці — передмова про автора, п. з. „Запрошення до зустрічі" та дума, поема, баляда та есей-містерія О. Бердника. У ній також зібрані листи, послання, меморандуми О. Бердника. В кінці книжки листи О. Бердника до письменниці Ніни Мриц, що їх вона враз із своїми заувагами передала до друку.

І врешті третя книжка з цього ж видавництва — „Короткий запис спогадів Євгена Грицяка, історія Норильського повстання, — у якій він розповідає про своє ув'язнення, трагічну долю його товаришів, норильське повстання — у спротиві безправ'я і свавілля советської системи. До цієї 117-сторінкової книжки обгортку зробив Ярема Гарабач.

В СІДНЕЇ, Австралія, два невідомі вбивці вбили на вулиці турецького генерального консула для цього міста, Саріка Аріяка та його охоронця Енджина Севера. Убивці зблизилися на мотоциклі до авта, в якому був консул, і постріляли з пістолі вбили його і його шофера, який також виконував ролю консулового охоронця. Після атентату якась жінка телефонічно повідомила австралійське інформаційне агентство, що атентату доконали члени вірменських бойових груп, „виконуючи справедливість за турецьке народовбивство вірменського народу".

Повідомлення в справі „Альманаха УНС — 1981"

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як уже інформовано, адміністрація „Свободи" з початком цього тижня почала підготову до висилки нової великої „книги року", Альманаха УНСоюзу на 1981-ший рік. У супровідному листі до цієї посилки, між іншим сказано, що до неї долучається реєстраційна картичка, яку прохається виповнити та разом із тією мінімальною заплатою за альманах, яку встановлено на тільки вісім /8.00/ долярів, не зважаючи на горендальні кошти друку такої книги, та — кого на це стати — додатковою пожертвою на пресовий фонд, повернути у такому залученій та оплаченій на пошті зворотній конверті.

Але в останній хвилині вже на пошті виявилося, що альманах, разом з конвертою та залучниками, важить тільки 0,15 унцій більше, ніж предбачилося і плянувалося і через це поштова оплата за висилку кожного альманаха виносила б додаткових 75 центів, що сумарично коштувало б додатково майже 12,000 долярів самої поштової оплати.

Щоб оминути цих додаткових коштів, до посилки долучається тільки листа, але не залучається реєстраційної картички і зворотної коверти. Вони будуть переслані всім читачам окремо. Коли ж хто бажав би вислати заплату за альманах і свою пожертву на пресовий фонд негайно, то може скористати із поданого внизу формуляра та виповнити його і разом із заплатою та пожертвою переслати на адресу адміністрації „Свободи".

Дата: ....

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ":

Ім'я і прізвище .... Ч. Відд. УНС ....

Address: No. Street City State Zip Code

В залученні пересилаю $ .... (чеком ☐ або поштовим переказом ☐):

$8.00 Альманах УНС 1981 р.:

$ ------ Пресовий Фонд:

$ ....

Адреса „Свободи": — 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302.

Реґен приготовляє вийняткові господарські заходи

Вашінгтон. — Джеймс А. Бейкер, намічений на шефа штабу персоналу у Білому Домі президента-електа повідомив, що Роналд Реґен разом з групою господарських співробітників приготовляє надзвичайні заходи вже на перші дні після перебрання влади 20-го січня 1981 року.

Висока відсоткова стопа, яка осягнула рекордову цифру 21, і є небезпека, що вона ще буде піднесена, значний спад господарської активности останнім часом, а зокрема погіршене положення у автомобільній та сталевій промисловості, небезпека рецесії в цілому індустріяльному світі — все це, на думку деяких найближчих співробітників президента-електа, вимагає негайних заходів.

На потребу таких заходів звернули увагу Реґена своїм листом конгресмен Джек Кемп і призначений на директора бюджету Дейвид Стакмен, які перестерегли, що якщо таких заходів не буде протягом перших днів і тижнів урядування президента Реґена, то може наступити поважне господарське заломання, яке вони назвали „господарським Данкірком". В передвиборчій плятформі Республіканської партії та у численних виступах Реґена і інших діячів партії перед виборами підкреслювано потребу нових господарських заходів для виходу з теперішнього господарського застою. Одначе тяжке положення на господарському відтинку і небезпека його погіршення створюють потребу додаткових заходів, або ревізії деяких, що були намічувані перед тим.

В колах економістів переважає думка, що ті особливі міри треба буде перевести в перших днях, чи перших двох-трьох тижнях після перебрання влади новим урядом. Саме тепер відбувається дискусія, які ці перші особливі міри мали б бути. Серед них, як подають з кіл близьких співробітників президента-електа, напевно буде включене значне обниження бюджетових видатків з наміром ослабити інфляційні процеси. Проголошення „вийняткового господарського стану" створило б атмосферу й передумови для більш рішучих заходів і уможливлення урядові збільшення натиску для послуху тим заходам.

Помер А. Косиґін

Алексєй Косиґін

Москва. — Як повідомляють з достовірних партійних і урядових джерел, колишній прем'єр Алексєй Косиґін помер в ночі з 18-го на 19-го грудня. Косиґін був довгі роки прем'єром уряду СССР і належав до найвищої керівної групи та найближчого окруження Леоніда Брежнєва, якого він беззастережно підтримував.

Народжений 1904 року, здобув технічну освіту в тикстильній ділянці. Кар'єру розпочав головуванням в Міській раді Ленінграду. Після того був повторно міністром різних господарських міністерств та членом високих партійних установ включно з Політбюром. Хорував довший час, мав декілька серцевих припадків; в листопаді ц.р., звільнений зі свого посту з огляду на поганий стан здоров'я.

Західня Німеччина обнизила, Східня підвищила військові видатки

Бонн, Західня Німеччина. — Уряд Західньої Німеччини і особисто канцлер Гельмут Шмідт пообіцяли раніше піднести ефективні видатки на оборону, тобто з угляднениям інфляції, на три відсотки, одначе проєкт бюджету, переданий урядом до затвердження парляментові обнизив передбачений зріст до одного відсотка. Зате бюджет Східньої Німеччини передбачує зріст видатків на військові цілі аж на 8,4 відсотка.

Ця диспропорція у видатках на військові цілі вказує на поставу урядів обох частин Німеччини. Соціялістичний уряд Західньої Німеччини, на границях якої стоять численні советські дивізії, озброєні декількома тисячами танків, могутнім летунством і модерними ракетами, легковажить собі це все і обнижує видатки на оборону. Східня Німеччина, яку власне ті советські дивізії, танки і ракети мали б надійно захищати, підносить свої оборонні видатки в такій великій мірі. Одночасно Східня Німеччина закидає Західній мілітаризм, підготову до війни й імперіялістичні наміри.

Прем'єр Східньої Німеччини Віллі Штоф обґрунтував такі високі видатки на військові потреби „зобов'язанням виконати ті всі завдання, що витікають з приналежности до Варшавського договору, тобто мілітарну оборону соціялізму і його здобутків у Східній Німеччині і взагалі цілому Варшавському блоці". Він додав, що це все діється „в обличчі загрози мирові і міжнародній безпеці".

Канцлер Західньої Німеччини і його міністер фінансів Ганс Маттгефер пояснили, що його річний бюджет і так значно збільшений з огляду на піднесення видатків на соціяльні потреби населення та розбудову різних форм допомоги.

У світі

НОВІ ВІСТІ З РЕСПУБЛІКИ САЛЬВАДОР вказують, що зміни, які заіснували в правлячій хунті, не принесли заспокоєння. Навпаки, заіснували події, які причинилися до поглиблення загального неспокою й напруження. Слідство начебто виявило, що це члени Національної гвардії пірвали 28-го листопада католицького священика Марселія Серрано і замордували його, а опісля вкинули в озеро. Цю інформацію потвердив Апостольський адміністратор Католицької Церкви єпископ Артуро Рівіера Дамас, якого Апостольська столиця назначила наступником замордованого перед тим архиєпископа Оскара Арнульфа Ромеро. Єпископ Дамас ствердив, що „більшість переслідувань проти Церкви є доконувана державною службою безпеки і парамілітарними організаціями". В тій ситуації Апостольський адміністратор не лише не наважується інтервеньовати в різних випадках виступів проти священиків, але намагаючись довести до якогось втихомирення й нормалізації відносин між Католицькою Церквою і державними чинниками, промовчує їх.

ІРАКСЬКЕ ВІЙСЬКОВЕ КОМАНДУВАННЯ тренує своїх вояків у вживанні американської зброї. Іракські збройні сили мають тільки советську зброю і советський вишкіл, але останнім часом вони здобули таку значну кількість американської зброї від іранських частин, що деякі свої військові відділи вони перезброїли цією американською зброєю. Частину здобутої на іранцях зброї іракське командування передало Йорданії, військо якої повністю озброєне зброєю американської продукції. Серед здобутої зброї знаходиться багато готових до вжитку модерних американських танків М-60, антитанкових ракет ТОВ та славних 155-міліметрових гармат.

ЛІТАК ІТАЛІЙСЬКОЇ КОМПАНІЇ Ітавія, літаки якої обслуговують Італію, який ще в червні цього року з невідомих причин впав у Тирренське море в часі перелету з Больонї до Палермо, а всі пасажири й залога в числі 81 особа загинули, був зістрілений ракетою, — як це тепер подав міністер транспорту італійського уряду Ріно Форміка. Виловлені з моря частини літака зовсім виразно вказують на те. Хто це зробив, дотепер не стверджено. Одначе припускають, що зістрілення літака Ітавії могло бути помилкою з боку невідомих терористів. В Італії вже були спроби зістрілювати ракетами літаки, але терористів, які намагалися це робити зловлено. Ці спроби були звернені проти ізраїльських літаків.

В Америці

БАГАТО НАЙНОВІШИХ ВТІКАЧІВ з Куби не мають спонзорів і тому не можуть влаштуватись на роботу, ані вийти з переселенчих таборів, відносини в яких з кожним днем погіршуються, дуже часто з вини самих втікачів. Велика більшість із загального числа 125,000 втікачів, які різними способами, переважно приватними човнами, прибули до З'єднаних Стейтів Америки, вже влаштувались на роботу в багатьох стейтах Америки. Однак ще понад 8,000 втікачів перебувають у закритих таборах. Більшість з них це мужчини, які не мають жадного фаху і не виявляють охоти, щоб будь-який фах набути, в новій країні поселення.

ЗАМІСТЬ ОДНОГО, президент-елект Роналд Реґен найменував трьох осіб на становище шефа персоналу в Білому Домі. Усі три будуть безпосередньо інформувати президента про всі справи. Крім Джеймса А. Бейкера до цієї трійки входять ще Едвін Міс, найближчий дорадник Реґена, а тепер голова комісії для перебрання влади у Вашінгтоні і, Майкел К. Дівер, також близький дорадник президента.

ФІНАНСОВА СИТУАЦІЯ автомобільної корпорації Крайслера погіршується з кожним днем. Спеціялісти передбачують, що компанія Крайслер, не зважаючи на випуск нових моделів, втратить в цьому четвертому кварталі цього року більше як 200 мільйонів долярів і загальна сума дефіциту становитиме тепер 1,7 більйона долярів, найбільша досі сума в історії автомобільних компаній. У зв'язку з цією кризою компанія Крайслер старатиметься отримати від федерального уряду позичку бодай на 400 мільйонів долярів. Аналітики погоджуються, що компанія не проіснує довго, якщо не отримає більшої фінансової допомоги ще цього року.

Югославія занепокоєна положенням у Польщі

Беоґрад, Югославія. — Югославські державні й партійні чинники пильно слідкували за розвитком ситуації в Польщі. Тепер, коли прийшла стадія деякого злагіднення і успокоєння, вони почали подавати свої аналітичні оцінки. Згідно з їхньою думкою, положення в Польщі ще довгі роки буде складне. Наслідки господарського неладу, створеного політикою й поступуванням комуністичного проводу в Польщі відбіб'ються в першу чергу в нестачі харчевих продуктів, а відтак у промисловому виробництві.

Югославські джерела, які належать до найкраще поінформованих про ситуацію поза залізною заслоною, створили глибокий поділ в таборі сателітів в оцінці положення в Польщі й форми реакції на нього. Ті сателітні комуністичні системи, які загрожені небезпекою власних внутрішніх клопотів, вимагали негайної збройної інтервенції в Польщі. Ними є Східня Німеччина і Чехо-Словаччина. Східня Німеччина, не зважаючи на її господарські успіхи, „сидить на вулкані" й може кожної хвилини очікувати масового виступу проти комуністичного режиму, проти очевидної диктатури Москви у внутрішніх справах тієї частини Німеччини, а в першу чергу проти штучного розірвання німецького народу на дві частини. Сателітні системи, які більш стабілізовані і де населення не таке незадоволене, а ними є Мадярщина й Болгарія, були рішуче проти інтервенції. частина керівництва тих країн відчуває потребу й самому шукати шляхів до змін і поліпшення.

Окрему поставу, і то дуже радикальну, зайняв румунський комуністичний лідер Ніколяє Чавшеску. Чавшеску запровадив у себе типову комуністичну диктатуру, при якій його одноосіє є остаточним вирішуючим чинником. Його жінка, яку він наймменував віцепрем'єром, контролює всі ті ділянки, яких він не в силі охопити. Хоч його політика „національної незалежности від Москви" підносила його вартість в очах населення, то проти нього і його режиму є застереження з двох боків: від народних мас, чого виявом були недавні страйки гірників, а з другого боку, від незадоволених „фамілійною політикою" членів комуністичної партії.

С. КИРИЧЕНКО ЗАСУДИЛИ НА ПРИМУСОВУ РОБОТУ

П. РОЗУМНИЙ В НІКОПОЛЬСЬКОМУ ТАБОРІ

Ню Йорк, Н. Й. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Згідно з непотвердженими ще вістками з України, в Києві засудили на три місяці примусової праці С. Кириченко дружину Юрія Бадзя. Ще 21-го грудня 1979 року на процесі її чоловіка її „судження" порядком „частного определения" (окремого рішення), яке, як правило, не несе за собою карних санкцій. Тим не менше, їй прийдеться тепер відбути тримісячне покарання примусовою працею.

Юрій Бадзьо, якого засудили на сім років табору суворого режиму і п'ять років заслання, відбуває свій засуд у Мордовському таборі ч. 3-5. Він є автором відомих самвидавних праць „Право життя" і „Відкритий лист до Президії Верховної Ради СССР і ЦК КПСС", а теж численних статтей і есеїв, які друкувалися в „Дніпрі", „Вітчизні" й інших журналах. Ю. Бадзьо був членом пленуму Мукачівського райкому Комсомолу, молодшим співробітником відділу теорії Інституту літератури АН УССР. Останні 9 років перед арештом (23-го квітня 1979) року він працював у Києві вантажником хліба. Його засудили за „антирадянську агітацію та пропаганду".

Світляна Кириченко працювала в Інституті філософії АН УССР, а після звільнення — в середині вересня 1972 року в аптекопромислі. Формально причиною звільнення Кириченко й інших була постанова Президії АН УССР про скорочення персоналу на чотири відсотки, а безпосередньою причиною була її „заява про права дитини", в якій передовсім мова йшла про сина Надії Світличної, Ярему. Ту заяву режим викристав у випадку Світляни під час загального погрому української інтелігенції після арештів у січні-лютому 1972 року. Світляна має двоє дітей: Богданну — 13 років і Сергія — 19 років.

Петро Розумний, якого засудили 21-го грудня 1979 року в районовому суді в селі Солоне, Дніпропетровської області, за статтею 222 ч. 3 КК УССР на три роки таборів за посідання кишенькового і мисливського ножів, коли він відвідував на засланні свого друга Євгена Сверстюка в Багдарині, Бурятської АССР, перебуває тепер у Нікопільському таборі. Перед тим (від 15-го лютого 1980 року) він перебував у таборі Жовті Води, Дніпропетровської області. З ножами справа була така: коли на весні 1979 року Розумний відвідував Євгена Сверстюка, в нього на летовищі в Багдарині вилучили кишеньковий ніж, залишивши йому мисливський. У вересні 1979 року, коли Розумний поїхав до Сверстюка вдруге, йому зробили кримінальну справу за обидва ножі і засудили за кишеньковий ніж на один рік, а за мисливський — на два роки.

Вирок винесли на підставі свідчень, написаних трьома мешканцями села Багдари: міліціонерів В. Васютинського і В. Мазоніна та продавчині М. Нікітіної, а також висновку кримінальної експертизи на вилученний кишеньковий ніж, як на предмет, що „коле і ріже". Покази свідків, які на суд не з'явилися, були представлені російською мовою. На вимогу підсудного, свідчення переклали на українську мову, але кошти перекладу (60 карбованців) присудили заплатити П. Розумному.

Першому голові суду П. Данильченкові Розумний висловив недовір'я, тому тому призначили іншого голову. П. Розумному призначили захисника всупереч відмові підсудного. На суд викликали, як свідка, сина Розумного Тараса, що живе в Івано-Франківську.

З численної родини на суд допустили тільки трьох рідних, зате було все чиновництво та партійне керівництво району (голова райвиконкому Мамот, завідуючий райвно В. Гаркуша, завідуючий будинком культури ДОСААФ), дехто з учителів, пенсіонери тощо. Не зважаючи на заборону, був присутній на суді правозахисник Іван Сокульський у супроводі двох невідомих у цивільному.

Петро Розумний народився 3-го березня 1926 року в селі Першотравенці, Магдалинівського району Дніпропетровської області. Його батько був репресований і загинув у 1932 році на будівництві „Біломорканалу". У 1942-45 роках Петро Розумний був на примусових роботах у Німеччині, у 1945-48 роках служив у війську. У 1952 році закінчив Дніпропетровський педінститут іноземних мов і до 1967 року працював учителем англійської мови на Тернопільщині й Дніпропетровщині. Від 1967 року, через заборону працювати за фахом, працював в основному на будівництві. Восени 1979 року став членом Української Гельсінкської групи.

Наспіла теж вістка, що безпосередньо після другого запротерення Оксани Мешко до психіятричної лікарні (12-го жовтня 1980 року) 16-го жовтня відбулися обшуки у Віри Лісової, дружини Василя Лісового, і в Алли Марченко, дружини Миколи Горбаля, в якої забрали гроші.

Інформують про появу довідника про українців у світі

Джерзі Сіті, Н. Дж. — До Головної Канцелярії УНС і редакції „Свободи" загостили в середу, 17-го грудня ц. р., видавці та редактори Довідника про українські поселення в світі: інж. А. Мілянич (УСІ), д-р Я. Падох (НТШ) і д-р І. Гурин (УСІ), і принесли зі собою кілька примірників Довідника. Екзекутива і редакція перевели з ними коротку розмову про цей Довідник, уривки з якої подаємо нашим читачам.

ПИТАННЯ. — Яка ціль цього Довідника?

ВІДПОВІДЬ. — Завданням Довідника „Українці в світі" — першого в цьому роді — подати найважливіші дані про українські громади, поселені в різних країнах світу, зібрані в одній зручній до вжитку книзі. На цій основі можна буде робити дальше плянування розвитку нашої етнічної групи в громадській, культурній, релігійній, економічній та інших суспільних ділянках. Дані, зібрані в Довіднику, дозволяють об'єктивно оглянути наші сили

(Закінчення на стор. 3)

Під час розмов про Довідник у редакції (зліва): головний предсідник д-р Іван О. Флис, інж. Атанас Мілянич, редактор книги, д-р Ярослав Падох і д-р Ігор Гурин

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Середина дороги

У хвилині писання цих рядків немає ще повного складу нового Уряду президента Роналда Реґена. Покищо проголошено 8-ох членів Уряду, опісля ще двох, але найважливіші пости вже обсаджені. Вже з перших вісьмох членів Уряду виразно видно, що передвиборчі перестороги, щоб не вибирати Реґена бо він „реакціонер" і „паляч війни" - не відповідали дійсності. Нарід їм не повірив, вибрав величезною більшістю Реґена і тепер, коли ще остаточно не зформований ввесь Уряд Реґена — видно виразно, що він добирає собі діячів з поміркованого крила Республіканської партії. Видно виразно, що це буде „Уряд середини дороги".

Серед новопризначених вісьмох голів Секретаріятів немає прізвищ, які були б „сенсацією". Сам Роналд Реґен схарактеризував перших своїх найближчих співробітників, членів Уряду, як збалянсований гурт досвідчених рук з новими обличчями, новими ідеями і актуальними перспективами. Віком це люди від 34-ох років (конґресмен Дейвід Стокмен, як директор бюджету) до 68 (Вілліям Кейсі, директор Центральної Розвідчої Агенції). Призначені перші вісім секретарів (міністрів) - більшість у 50-их і 60-их рр. життя, — кожний з них був за своєї громадсько-політичної кар'єри чи за своєю освітою причетний до даного ресорту. З усіх тих ресортів найважливіші три: державний секретаріят оборони (військових справ), що його за традицією очолив знову цивільний діяч 53-річний Каспар Вайнберґер, добре обзнайомлений з військовим промислом в Америці, відомий теж як прихильник бюджетових ощадностей. Тепер він як член Уряду Реґена буде боротися за підвищення бюджету оборони коштом різних інших проєктів. Він мусить найтісніше співпрацювати із секретарем фінансів 62-річним Доналдом Ріґеном,президентом найбільшої в Америці інвестиційної корпорації Меррил Линч, та з названим секретарем бюджету — 34-річним Дейвідом Стокменом.

Найважливіша подробиця у проголошенні дотеперішніх членів Уряду Роналда Регена — це особа нового державного секретаря. Здійснилось передбачування преси, що покликувалася на „вірогідні джерела", що кандидатом Реґена на той найважливіший пост є чотиризірковий генерал Александер Гейґ, останній головний командувач збройних сил Атлантлійського Союзу (НАТО). Хворіючи на „Вотерґейтфобію" демократи мають застереження щодо Гейґа, як того, що був шефом штабу Білого Дому в останньому часі урядування президента Ричарда Ніксона. Але сенатор Говард Бейкер, який очолюватиме республіканську більшість у Сенаті, буцімто запевнив Реґена, що кандидатура генерала Гейґа, відомого в міжнародному світі, особливо в Західній Европі, не тільки військовика, але й дипломата буде без труднощів затверджена Сенатом. Це найвидатніша індивідуальність в новому американському Уряді, яка напевне піднесе міжнародний престиж цієї країни. Відомо, що найслабшою сторінкою президента Картера був його кепський вибір членів Уряду: перший директор бюджету брав хабарі, чорний амбасадор до ОН хвалив Кубу, — а колишній державний секретар Сайрус Венс був людиною в рукавичках,чемний,делікатний,прихильник „детанту" і він не вмів керувати американським великодержавним кораблем по сучасних бурхливих хвилях.

Новий державний секретар Александер Гейґ, військовик-дипломат, знаменито знає стан збройних сил СССР і країн західнього бльоку НАТО. Він знайомий з усіма міністрами військових і закордонних справ 15-ти країн НАТО. Він знає внутрішній державно-адміністраційний апарат ЗСА. Це першорядний вибір — зокрема тим, що Роналд Реґен волів Гейґа, як Кіссінджера-звеличника детанту.

Б. Ярос

ЯКА ЦЕ БІЛЬШІСТЬ?

У своїх коментарях про XIII Конґрес Українців Америки публіцисти Визвольного Фронту постійно наголошують, що рішення Конґресу прийняла більшість делеґатів, і тому вихід з Конґресу меншости був виявом їхньої політичної незрілости, запереченням демократії тощо.

Хто хоч трохи обізнаний з внутрішнім життям української ґромади догадується, як цю більшість змонтовано. Мабуть лише публіцисти Визвольного Фронту вдають наївних, які нібито не здають собі справи, як ця більшість постала й що вона ніяк не репрезентує більшости нашого громадянства.

Вправді, УККА не подав повного списка делеґатів від кожної організації. Тому тут можемо подати тільки приблизні цифри на основі листи делеґатів, зладженої перед Конґресом. Але навіть ці приблизні цифри спонукують до застанови. Вони бо ілюструють, як в нас розуміють демократію.

Дивна аномалія

На цьогорічному Конґресі було 647 делеґатів, на попередньому — було 508, а на ще раніших число делеґатів вагалося між 300 і 400 особами. Як пояснити такий наглий зріст числа делеґатів? Чи прибули до Америки десятки тисяч нових українських еміґрантів? Чи може підросла нова ґенерація американських українців, які потворили свої нові організації й вислали делеґатів? Очевидно — це риторичні питання. Ані одне ані друге не сталося. Навпаки, число активних громадян із старшого покоління меншає, а з молодших поколінь багато відчужується від українського життя. До речі, на останньому Конґресі молодих українців було дуже мало. Отож, українська громада в ЗСА маліє, а число делеґатів на Конґрес зростає. Дивна аномалія.

Щоб зрозуміти цю аномалію, треба приглянутися, хто були ці делеґати і кого вони репрезентували. За даними,поданими одним публіцистом, УНСоюз мав 39 делеґатів, УБСоюз — 10. Додаймо, що Союз Українок Америки мав біля 30 делеґаток, а Пласт кільканадцять. Усіх разом — біля 100 делеґатів. Постає питання: якщо такі потужні організації як УНС з 85-ма тисячами членів, УБС із 23-ма тисячами, Пласт з 5-ма тисячами, СУА також з кількома тисячами членів становили лише одну сотку делеґатів, кого ж тоді репрезентувала решта, тобто 547 делеґатів?

Вправді, були ще делеґати від Відділів УККА, яких є 76. Хоча не всі Відділи прислали своїх представників, відтягнім таки 76 делеґатів. Лишається 470 делеґатів. Кого вони репрезентували? Між ними було 80-100 делеґатів від ООЧ—СУ-ОЖОЧСУ, понад 50 делеґатів від СУМ-А, кільканадесят делеґатів від УНПомочі. Подумати тільки, що УБС має понад 23 тисячі членів, а мав 10 делеґатів, УНПоміч має багато менше членів і прислала кільканадесят членів. СУМ-А нараховує менше осередків і членів ніж Пласт, проте прислав біля 50 делеґатів, а Пласт мав кільканадцять. УНС з 85 тисячами членів мав 39 делеґатів, а ООЧСУ двічі більше, дарма що ця організація нараховує кілька тисяч членів.

Ілюзія влади

Кожному відомо, що добре зорганізована і засекречена група дуже легко може опанувати різні установи, просто використовуючи факт, що інші не хочуть витрачати час і енергію на такі змагання за „владу", чи пак ілюзію влади. Якщо б, наприклад,керівники УНСоюзу були так одержимі цією ідеєю — опанувати, вони були б доручили своїм 178-ом Відділам, які до речі платять національний податок, післати по делеґатові, і УНС мав би біля 200 делеґатів (враховуючи тут делеґатів-членів Головного Уряду). Якщо б так поступив УБС, Пласт і інші, на цьогорічному Конґресі УККА було б понад тисячу делеґатів.

Але чи було б це розумно й доцільно? Чи варто було б робити такі грошові видаткування й витрачати час на мобілізування себе до Конґресу? Яка була б користь з цього? Відомо, чим більше делеґатів, більш дискусій і сварок і менше конкретних, позитивних результатів. Більшість організацій думала, що не варто починати перегони, хто пішле більше делеґатів. Визвольний Фронт скористав з цього і наслав сотні своїх представників. У цей спосіб створена більшість — це хіба кпини з демократії.

Демократія вимагає чесної гри й справедливого розподілу голосів (відповідно до території або числа управлених до голосування) і вкінці невтральної інстанції, тобто незалежного суду, який пильнує, щоб не було надужить. Без тих передумов часто виходить карикатура демократії. Такою карикатурою демократії був останній Конґрес. Бож у ніякій демократичній системі не чувано, щоб кілька споріднених організацій одного політичного середовища могли наслати делеґатів скільки хотіли, знаючи, що інші партнери не будуть змагатися за кількість голосів.

Яка діяльність?

З карикатури не може вийти нічого серйозного. Ніби є УККА, але який? Якими людськими ресурсами він диспонує? Яку діяльність може він проявити, коли велика частина українського громадянства не визнає і не думає його піддержувати матеріяльно чи морально? Це ніяк не була перемога штучно створеної більшости на Конґресі, але радше її невдача. Реакція тверезо і здорово думаючого громадянства, а між ними чимало прихильників Визвольного Фронту, доводить, що воно дещо вже дозріло політично і не дозволить, щоб ним маніпулювали амбітні, але односторонні партійні відпоручники.

І.Д.—З.

ДЕЩО ПРО ЖИВЕ СЛОВО НА СЦЕНІ

Сценічна мова під багатьма поглядами окреме і специфічне питання.

Сценічна мова як дисципліна — одна з найважливіших у театральній школі чи студії. Без докладного оволодіння цією дисципліною важко собі уявити навіть третьорядного актора.

Український актор галицького пересувного театру проходив цю ділянку практично кожного дня на репетиціях. Його вчителем був звичайно мистецький керівник, тобто режисер.

Найважливішою рушійною силою мистецтва актора, безперечно, є талант. А що ж це талант? Перед цим таємним словом стоять теоретики, неначе перед серпанком Ізиди, що покриває нерозгадані таємниці. В усякому разі акторський талант, як і кожний творчий талант, полягає в особливому піднесенні і вражливості уяви. Справжні актори мають особливий хист створювати постаті, що їх мають ґрати на сцені. Зосередившись над ролею, відчувають пристрасті, втіху й печаль-терпіння персонажів, яких представляють.

Велику функцію виконує тут інтонація. Інтонація полягає у передачі внутрішнього характеру персонажу, його сфери, товариської культури чи професії.

Здібність трансфіґурації, як її називає Кокелен, — здібність перевтілення, у кожного актора інша в розумінні напруги і якости; це залежить від ступеня вражливости, інтеліґенції, почування, глузду й обсерваційного хисту. Від здібности передачі величезної скалі почувань, прагнень, пристрасти, замилувань, успосіблень, налог, хиб, вкінці — хвилевих настроїв, залежить мистецька вартість актора.

Крім цього, кожний видатний актор-мистець має притаманний йому стиль, що полягає на орудуванні сумою вроджених, продуманих і простудійованих засобів сценічної техніки.

У театральних рецензіях часто-густо — можна натрапити на таке окреслення — індивідуальність актора. Індивідуалізм у мистецтві актора залежний від способу передачі почувань і примінення акторської техніки. Деякі видатні актори мають притаманний їм спосіб відчування ролі. З цього роду акторів слід назвати Сару Бернар й Елеонору Дузе. Одна і друга були зовсім інші в тих самих п'єсах, й одна і друга в тих самих ролях неперевершені.

В українському театрі, наприклад, у ролі Юди в „На полі крови" Лесі Українки настільки позначився індивідуалізм В. Блавацького, що всі ті, які пробували його наслідувати (щоб не сказати копіювати) в цій ролі, виходили якось неприродно.

З черги слід згадати про дві властивості добрих акторів. Перша — це інтуїція, неокреслена таємна вмілість відтворювання людської природи на підставі декількох живо схоплених рис. Щоправда, талановитий актор не завжди потребує вивчати людей у деталях. Віра Левицька грала Ґертруду, королеву Данії в „Гамлеті", що його ставив Йосип Гірняк у Львові, так, наче б від колиски виховувалася на королівському дворі. Правда, Віра Левицька, з дому Вишневська, чи не посвоячена з родом Вишневських колишніх власників Вишнівця на Волині, але якщо б ми і цей факт взяли до уваги, то від зубожілої шляхти до королів таки дистанція дуже велика. Віра Левицька, тільки дякуючи акторській інтуїції, могла створити постать, сповнену ґрації і маєстатичности.

Другою властивістю є мистецька віра, що для видатних акторів стає доповненням і збільшенням хисту спостережливости, здібністю перевтілитися у постать, яку створив автор п'єси. Цей хист може виступати у всіх родах сценічної гри, а не тільки в драмі.

Велике враження викликає у глядача такий характер гри, коли автор повністю заглиблений у ролю, коли відчуває її кожним нервом, кожним рухом м'язів. З українських акторів до цієї катеґорії належав Микола Бенцаль. Жаль, що досі не появилася монографія про цього неперевершеного актора, яку він повністю заслужив.

* * *

З черги погуторимо про рецитацію.

Відомо, що літературний текст є суґестивний, але, якщо йдеться про звукову сторінку, — мертвий. Його може оживити рецитатор.

Рецитація, як знаємо, — це вмілість виголошування літературного тексту. Само собою, поки виголосити якийсь твір, рецитатор повинен уміти перше його відчитати.

Рецитатор звичайно має хист мислити образами. Ці образи, усвідомлені і відчуті в світлі провідної думки до ступеня насичення і з'єднані водно з текстом, надають рецитації барву і пластичність мистецької правди, тим то рецитація належить до типу сценічної мови.

А тепер у дуже коротких словах про вимоги до виконавців згідно методи Пайпера: виголошувати слово — значить передавати його звуком; грати слово — значить робити з нього образ постаті та транспонувати його в рухи тієї постаті. Замало говорити так, щоб текст „доходив" до слухача. Виконавець, який обмежує свою амбіцію до заспокоєння бажання, щоб текст тільки „дійшов", а не дбає одночасно про його інтонаційну виразність, властиву ритміку і згідність із ортофонією, тобто мовною впра-

(Продовження на ст. 3)

З НАШИХ БУДНІВ

Очікуючи Миколая

Пригадую, як кілька років тому молодша товаришка пера, Леся Лисак, надрукувала була в „Свободі" зворушливий есей про тих, мовляв, що до них святий Миколай більше не приходить, маючи на увазі старших віком громадян, чи то пак, сеньйорів.

Рівно рік тому справи так стояли, що внизу підписаному рабу Божому, Іванові, могло здаватися, що він попав під цю категорію клієнтів св. Миколая, що то їх дарунки небесна пошта вже більше не „бадруться" пересилати з неба на землю, залишаючи їх на високостях, поки відборець сам особисто по них зголоситься та не відбере їх, просто з рук Чудотворця...

Цього ж року, слава Богу, мої справи покращали й „віклярувались" дефінітивно так, що моя пошта вже більше не блукає між небом і землею, як це діялось минулого, нехай ся „преч" скаже!.. Тим то підписаному було дуже цікаво знати, що принесе йому св. Миколай на нову адресу?.. І уявіть собі, яка прекрасна несподіванка: першим святмиколаївським даруночком, що його принесли на своїх крилах добрі янголи була платівочка „Квітка Цісик співає"! І треба сказати, що співає чудово отой наш золотогорлий соловейко, проте виходить при цьому така „закаламанція", як пише Гриць Зозуля, що підписаний не посідає, покищо, на своїм господарстві відповідної машинерії, щоб солодкий Квітчин голосок відбирала, тобто, ні „гай", ані „фай", ані простого патехвончика...

Але знайшлася щаслива розв'язка дякуючи доброму колезі Славкові Пастушенкові, який у дружньому супрязі з паном Р. Поритком з нашого табору „Орлик", володіє „Аркою", книгарнею, що відіграє на долині міста Ню Йорку ролю культурного перелазу, на котрому такі, з дозволу сказати б, „костумери", як внизу підписаний, знаходять теплий та гостинний азиль, де можуть й обігрітися, і газетку, за прости, Господи, прочитати, а то й фірмову або власну платівочку переслухати...

Власники книгарні, спасибі їм, знайшли для мене окремий, затишний куточок, там де висять віночки сушених крайових грибів, що так міцно-одурманливо пахнуть, нагадуючи своїми пахощами потроху рідні Карпати, а потроху напіврідну Пенсильванію. Отут я собі сиджу на кріселку, як пан-цісар, нюхаю сушене євшан-зілля, слухаю нашу Квіточку, і читаю „Свободу" з англомовним „Тижневиком" навперемінну. А шановні покупці, що проходять попри мене, пускають такі коментарі:

— Ади, який хитрий той Пастушенко: посадив на крісельце відремонтованого Ікера, щоб робив рекляму грибам, куті, макові, та всяким андрутам!

А мій сусід з Бібрецького повіту, пан маґістер Грицин, обіцяв зробити мені на фоні грибарні кольорове фотозняття, щоб мої рідні в Україні на власні очі побачили, що я живий-здоровий і сам за себе дбаю, і хоч, ніби, вже працюю, але ще не заробляю...

Ікер

Знайдено невідомий портрет Б. Хмельницького

(Л.К.). — У Закарпатському історичному краєзнавчому музеї знайдено книжку А. Брачеллі з портретом гетьмана Богдана Хмельницького, — інформує київська газета „Радянська Україна". Книжку цю видано в Голляндії у 1655 році, ще за життя гетьмана.

Це невеликого формату видання є першою частиною роботи автора з історії країн Европи. У ній вміщено літографічні портрети багатьох визначних людей, поміж ними і Б. Хмельницького, постать якого тут відображена інакше як звичайно. Він — в гостроверхій шапці, але без традиційних на ній пер, а також без військових регалій.

У цій книжці також подано короткі відомості про боротьбу українського народу проти польської шляхти, як є і довідка про Росію — „з якою навіки зв'язала свою долю Україна після Переяславської Ради". У цій книжці, річ ясна, напевно не було і згадки про оте „довічне зв'язання долі України з Росією", але як без того вічноповторного дитирамбу совєтській пресі обійтися.

У дальшому газета інформує, що співробітники цього музею працюють над тим, щоб встановити, хто був автором цього портрету, та щоб дослідити джерела, з яких цей голляндський учений, черпав відомості про Богдана Хмельницького.

І, як звичайно, після прочитання цього роду вістки в совєтській пресі, спочатку створюється враження, що це рішучо добре, що знайшли таку книжку, яка причиниться до збагачення скарбниці української культури, але з другого боку ця злонамірена совєтська пропаганда, яка однією рукою нібито дає, а другою забирає — фальшуючи історію України — вказує на кожному кроці на щораз страшніше поневолення українського народу комуністичною Росією, на постійне і зловіще зусилля Кремля — „навіки з'єднавши" Україну з Росією — знищити в українському народі найменшу думку, найменше прагнення про самостійність України, про її відокремлення від свого відвічного північного ворога.

О. Зінкевич

СПРОБА ОБМАНУ

(II)

— Тричі делеґації з України пробували прибути в Америку і кожного разу їм відмовляли візи, — з почуттям жалю говорить „пан міністр", Іван Панасович Хропко.

— На це напевно були серйозні причини.

— Яка може бути серйозна причина? — паде різка відповідь.

— Яка? А ось — інвазія Афганістану, бойкот Олімпіяди... Але темпераментний замміністра не дає вам докінчити.

— Ви теж про Афганістан! А що ви робили б, коли б на ваших очах вбивали людей, кидали бомби на дітей в школах, чуєте — вбивали невинних дітей...

— Це ви маєте на увазі теперішню ситуацію?

Замміністра обурюється:

— Яку теперішню? Хто вам про таке говорив, все брехня!

І він з запалом починає малювати картини страхіття війни — все горить, довкола трупи, розтерзані тіла маленьких дітей...

На кінець вам вдається його зупинити:

— Іншими словами ви хочете сказати, що Совєтський Союз зробив інвазію Афганістану з гуманних мотивів?

— А з яких же інших? Скажіть, з яких інших мотивів ми могли піти на допомогу афганському народові?

— І як це так, Іване Панасовичу, що така гуманна держава налякалася Руденка і фантаста Бердника і дала їм по десять років концтаборів? Як це розуміти?

— Дуже просто. Вони займалися антидержавною діяльністю. Я дуже добре знаю їхню справу. — І замміністра підводиться і збирається йти. Але ви продовжуєте:

— Ви говорили про трупи і бомби в Афганістані. А що Руденко? В кого кидав він бомби? В кого стріляв? Чи знайшли в нього зброю? За що людині дали 10 років? За те, що написав кілька статтей. І ви говорите про гуманність?..

Замміністра робить вигляд ображеної людини і йде у психологічний наступ:

— Це вже пізно, ми будемо йти. Не личить же так говорити у гостинній хаті. Не хочеться ображати господарів. Як же так можна говорити...

Підводиться і Валерій, який у такій розмові участи не бере. Він лише дуже пильно обсервує чи замміністра добре вив'язується зі своїх функцій. Накінець гостинні господарі вговорюють, щоби гості випили каву і з'їли кусок солодкого. Собко п'є каву, пильно обсервує присутніх, час-до-часу ваші очі зударяються з його очима і він напевно собі думає „попав би ти мені, чи Слобоженюку, чи Климові Гальському в руки, не такої заспівав би про Афганістан і Руденка..." Замміністра кави не п'є, а курить цигарки,а коли побачив, що присутні звернули увагу на його надмірне куріння, він скоро орієнтується в ситуації і старається довести, що куріння не є ознакою нервозности людини.

За кавою і солодким приходить ще кілька зударів. Деякі присутні недавно побували в Україні і не чули української мови на вулицях ані Києва, ані Одеси, ані навіть Полтави. Собко іронічно підсміхається, а „замміністра" нервозний. Питання спрямоване до нього, він же влада, представник тієї влади, яка створила в Україні таку атмосферу, що люди відрікаються рідної мови. Його пришпилюють аргументами і він на оправдання говорить:

— А як же інакше може бути? Російська мова є мовою спілкування різних народів Союзу. В Україну приїздять молдавани, казахи, студенти, то якою ж мовою вони будуть спілкуватися?

Але така відповідь не задовольняє. Полеміка загострюється і „замміністра" висуває арґумент:

— І у нас уже покращало. Ось видали „Марусю Чурай" Ліни Костенко. І яким тиражем? Двадцять тисяч... —

— Не переборщуйте. В книжці написано вісім тисяч, а видрукували лише дві тисячі...

— То, мабуть, нова збірка „Неповторність" вийшла тиражем у двадцять тисяч...

— Ні, написано там шістнадцять тисяч, а видрукували напевно багато менше, бо збірки не можна дістати ані в Україні, ані тут...

„Гостей" такі розмови не задовольняють і, як видно, вони радше покинуть поле бою. Встають і настоюють, що їм таки треба йти. Запрошують на концерт на наступний день, але від них не можна видобути, що це за концерт, яка програма. „Прийдіть і побачите".

На прощання „замміністра" виголошує суперпатріотичну промову. У його діялектиці ви знайдете все — і червону калину, і запах полину, і „мати-Україну", і хвилі Дніпра, і затишок українського села... Слухаючи це не тільки всі місцеві дивуються, але напевно найбільш здивований Собко — звідки то у міністра взялося стільки українськости, яке багатство псевдопатріотичної фразеології. Він напевно собі подумав „такого, яке багатство псевдопатріотичної фразеології. Він напевно собі подумав „ такого за кордон можна пускати... можна й самого пустити в еміґрантський народ..."

На наступний день із десяток українців були першими біля залі, де мав відбутися концерт. І щойно тут всі довідалися, що це не концерт, а „ґаля" для відмічення 47-ої річниці дипломатичних зносин СССР-ЗСА. Всім стало ще ясніше, чому комунізуючі американці і „гості" з України за всяку ціну старалися втягнути в це „радісне" відзначення українців з національного табору.

На залі зібралось біля 150 осіб. Серед них — наші „земляки" з Києва і Одеси, які недавно еміґрували в цю країну, американці різнонаціонального походження, з'явилась група іранців, які з'явились по стороні „революції".

Промовці були різні — найвищий ранґою місцевої влади був представник посадника Балтимору Ґюз, який говорив про братнє пов'язання Одеси і Балтимору. Африканський неґр, який закінчив Одеський медичний інститут, говорив російською мовою про „мир і дружбу".

Виступав ще американський священик, , який бував у баптистській церкві в Москві, і який ні словом не згадав про переслідування релігії у УССР. Найбільшою несподіванкою для всіх був виступ „замміністра" УССР І.П.Хропка, якому перекладав на англійську мову А. Сова з кґбістських „Вістей з України" Хропко говорив українською мовою. Він одним словом не згадав Росії чи російського народу. Виступ був так хитро побудований, що у американського слухача створилося враження, що український народ це те саме, що „радянський народ" і що Україна це те саме, що Совєтський Союз.Мовляв,це одне і те саме. І треба було бачити обличчя професійних членів делеґації і тих кількох мистців, коли вони почули,що міністер промовляє до чужої публіки українською мовою, і не меншою несподіванкою для них було, коли вони почули, як той же Сова перекладає виступи американців не на російську, а на українську мову!

В одному місці і сам Хропко перестарався. Він говорив (цитата з магнітофонного запису): „Коли ми їхали із Радянського Союзу до США, ті люди в Радянському Союзі, в Радянській Україні, на Україні, які знали, що ми від'їжджаємо сюди, говорили нам — передайте щирі вітання від радянського народу, від українського народу американському народові і скажіть, що у нас немає ніякої ворожнечі, ніяких злих почуттів до цього народу і про це ми говоримо ось тут щиро і відверто..."

Для КҐБ це вже було забагато. Можливо у Москві політики і дипломати так і говорили Хропкові. Але у Сови

(Закінчення на стор. 4)

Дещо про живе...

(Продовження зі стор. 2)

вністю, є актором на півдорозі. Тож слід видобувати тайники, сховані в кожній голосній і приголосній, їх скритий смисл і життя. Які ж тут побажання? Відомо, що передача твору повинна бути природна. Істотна мистецька природність — це не абиякий мистецький осяг. Щоб до цього дійти треба багато труду, свідомости й доброго смаку.

Сюди також входять зміцнення або послаблення певних звуків та опрацьовування тексту в його фонічно-дикційній сфері, не згадуючи вправ уголос. Найбільше праці вимагає вірш. Тут дисципліна вимови мусить бути особливо збільшена.

Від рецитації один крок до Театру Мистецького Слова. З приємністю слід тут згадати „Гайдамаків" у високомистецькому виконанні українських корифеїв — Олімпії Добровольської і Йосипа Гірняка.

Свого часу відомий український рецитатор Геник-Березовський виконував „Довбуша". Ніде правди діти, ніхто ні перед ним, ні після нього не виконав так по-мистецькому цього твору, як він. Це був шедевр.

Величезне враження викликає Евеліна Белюц, виконуючи „Марусю Чурай" Ліни Костенко, особливо розділ — „У в'язниці". Впродовж її виконання звикаємо до її типового „ш" і „ж"; талановита акторка імпонує широкою скалею свого милозвучного голосу, не згадуючи мистецької подачі і хисту трансформації. Її виконання має силу переконливости, та нам здається, що інколи само слово без жесту з витриманою паузою мало б ще більшу силу. До її успіху ще приєднується дуже добра сценічна постава-апариція, шарм і жіноча привабливість.

Інформують...

(Продовження зі стор. 1)

й спроможності та подають велику кількість інформативного матеріялу і для звичайного читача.

П. — Хто автор книги?

В. — Це збірне видання, книга написана 26-ма авторами з різних країн, наприклад, О. Борушенко з Бразилії, М. Василик — з Арґентини, Б. Ямінський — з Австрії, В. Косик — з Франції тощо. Редакційна колеґія уніфікувала та доповнила матеріяли, прислані авторами.

П. — Які країни охоплює Довідник?

В. — Довідник охоплює 30 країн українського поселення та коротко зупиняється також на окремих республіках СССР. Наші поселення розділені на історичні та континентальні підгрупи, а саме: Україна та СССР; Европа — т. зв. автохтони в Польщі, Румунії, Мадярщині й Чехо-Словаччині, та поселення в інших країнах Европи; Америка — Північна та Південна, з переліком окремих країн і, нарешті, Австралія та Нова Зеляндія. Про деякі країни лише згадується.

П. — Хто був редактором цієї кунижки?

В. — Ініціятором проєкту та головним редактором був інж. Атанас Мілянич (Український Соціологічний Інститут). В редакційній колеґії працювали — проф. В. Бандера (Темпел Університет, Філядельфія), д-р І. Гурин (Український Соціологічний Інститут), проф. В. Ісаїв, професор соціології в Торонтонському університеті та знавець етнічних студій.

П. — Можете назвати кілька цікавих результатів?

В. — Понад 8 мільйонів українців живе поза сучасними межами України, а це становить близько 20 відсотків усіх українців у світі. Тут подана історія їхнього розселення. З уваги на процес денаціоналізації в таких країнах як ЗСА, дефініція українця мусить бути досить широка, включати крім „україномовних" також людей „українського походження". Церковні громади виявляються дуже тривкими й життєздатними організаційними установами. Роздрібленість у таких ділянках, як шкільне видавництво (основа нашого національного життя), та молодечі організації, з одного боку, виявляють самопосвяту та гін до дії, з другого боку, ця роздрібленість є нераціональна та неефектовна. Позитивну ролю в світовому маштабі вже тут відограє СКВУ, що перший спонзорував це видання, а тепер сам дістав добру базу для свого дальшого плянування на основі даних цього Довідника.

П. — Хто фінансував це видання?

В. — Праця над Довідником велася п'ять років. Від самого початку ініціятиву Українського Соціологічного Інституту підтримав СКВУ. Потім до справи приєдналося НТШ у ЗСА, а голова д-р Я. Падох дуже позитивно поставився до нашої пропозиції, щоб книжка появилася як 22-ий том Наукових Записок НТШ. Фінансову дотацію дала також Українська Щадниця у Філядельфії та „Самопоміч" у Ню Йорку.

Читачі повинні знати, що такого роду досліди та публікації, що включають статистичні дані, дуже коштовні і ніяк не покриваються розпродажем невеликого накладу, 1,000 примірників.

П. — Які Ваші сподівання щодо успіху цієї книжки?

В. — Хотілося б, щоб вона розійшлася в усіх країнах поселення. Вона повинна полегшити виявляти українців у світовому маштабі. Цього роду інформації треба нам уточнювати й поновляти. Цей Довідник повинен допомогти включити суспільнознавство наших поселень у шкільну та виховну систему. Слід також подбати, щоб у приватних та публічних бібліотеках Довідник про українські поселення знайшов своє місце біля Енциклопедії українознавства. Якщо довідник швидко розійдеться, то це приспішить появу другого тому, який буде аналізувати в ґльобальній перспективі такі питання, як шкільництво, культурна проблематика, релігія й Церква, жіночі організації, СКВУ і т. п.

П. — Як буде поширюватися книжка?

В. — Книголюбство в українській діяспорі підупало, так що навіть цінні видання припадають порохом. Але ми віримо, що наш малий наклад скоро розійдеться. Ціна тільки 15.00 дол. Гуртові та поодинокі замовлення треба надсилати до:
The Ukrainian Center for Social Research, Inc., 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003.

Вийшла книжка В. Боровського

Ню Йорк, Н. Й. — Тут вийшла друком книжка Віктора Боровського „Поцілунок Сатани" про психіятричні лікарні в Совєтському Союзі.

Цей 24– річний колишній студент Слов'янського педагогічного інституту у своїй книжці розповідає про його перебування у психіятричних лікарнях, про методи тортурування в'язнів, а також про правозахисний рух на Україні.

В неділю, 14-го грудня, в Українському Інституті Америки, Об'єднання Українських Письменників „Слово" влаштувало літературний вечір з приводу появи книжки. На вечорі виступили почесний голова Об'єднання „Слово" Григорій Костюк та генерал Петро Григоренко, багаторічний в'язень психушок. Не дивлячись на погану погоду, заля, де проходив вечір, була переповнена. На вечорі було багато молоді, а також були присутні американці, з якими співпрацює Боровський.

ЗБОРИ ВІДДІЛУ УККА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — З Управи Відділу УККА у Філядельфії інформують, що пресова згадка про те, що Загальні Збори Відділу, які мали відбутися 21-го грудня 1980 року, з уваги на Різдвяну пору переложені на неділю, 22-го лютого 1981 року.

Лорейн — громада меценатів ФКУ

У неділю, 16-го листопада цього року, тут, в авдиторії української католицької церкви св. Івана Хрестителя, відбувся Гарвардський підвечірок, з участю членів головної екзекутиви Фонду Катедр Українознавства (ФКУ) — Богдана Тарнавського і д-ра Романа Процика — та юних, але під мистецьким поглядом заавансованих бандуристів — учнів Григорія Китастого, в складі: сестри І. й Л. Завадівські, М. Фаріон, М. Дейчаківський і Т. Махлай, із сусіднього Клівленду.

Писав колись Сп. Черкасенко про рік-річні Листопадові святкування: „І знов — котрий це вже раз..." І знов — котрий це вже раз — організаційно-фінансове рам'я Українського Гарварду, ФКУ, повертається до цієї малої, а проте великої духом гостинности, розумінням національних потреб і рекордної жертвенности громади, під проводом реалізатора ідей та резолюцій Богдана Дейчаківського.

Клівленд став Вифлеємом ідеї української вершинної науки в американських університетах на Конґресі Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) в 1957-му році. Лорейн став Назаретом цієї ідеї — місцем дозрівання, відпочинку, духових реколекцій і обміркування нових способів - засобів для цієї найбільшої справи української еміґрації всіх часів.

Богу - духа винуваті, браві лорейнці щойно з доповіді Б. Тарнавського довідалися, які нечувані по інших громадах рекорди вони ставлять: тут обидві українські церкви, всі товариства і всі організації — це меценати ФКУ, а з ним — Українського Гарварду, тобто, жертвували на названу ціль по тисячі долярів, або більше. Між меценатами знаходяться теж чотири емерити, з яких тяжко хвора Євдокія Ступарик — про „смерть" якої було помилково подано в пресі пару літ тому, може за Декартом сказати: „Жертвую на Український Науковий Інститут Гарвардського Університету (УНІГУ) далі, отже, це доказ, що я живу"...

Тут на Український Гарвард молодь колядує. Тут є такі меценати, як Павло й Феня Беца, які пожертвували дотепер 21 тисячу й записали частину свого майна на ФКУ — Український Гарвард та Український Народний Дім з дотеперішніми вплатами 20 тисяч долярів.

Десять літ тому, коли друкувалося перше число періодика „Вісті ФКУ стейту Огайо", Б. Дейчаківський на запит, яка для Лорейну остаточна ціль

не достовірне джерело інформації про українську справу для світу в науковій, політичній і релігійній царинах. „З кожним днем, сказав доповідач, — вичувається, як світ відкриває нас, а ми здобуваємо його, вільного світу, розуміння для справ України".

Другий доповідач д-р Роман Процик показав другу сторінку медалі. В той час, як у Гарварді і в інших українських наукових і наукових установах вільного світу ми нотуємо деякий ріст і здобутки, в Україні московсько-большевицький окупант заходився зліквідувати українську мову, культуру, традиції і ранню історію нашої батьківщини.

І тут уже авдиторне навчання катедр історії, мови й літератури само не зарадить. На фронт мусить бути притягнена важка артилерія: Український Науковий Інститут ГУ (УНІГУ) зі своїми книгами. На найближчий час запроєктовано дві поважні праці — про голокост України, влаштований Москвою штучний голод у найбагатшій країні світу, та документальні книги в 1000-річчя хрищення України, яке Москва, разом із цілим княжим періодом української

кампанії, відповів: — „Зібрати на Український Гарвард 40 тисяч долярів". Тоді вплати Лорейну виносили 26 тисяч. До другого числа „Вістей ФКУ — Огайо" Лорейн зголосив суму 134 тисячі готівкою і 6 тисяч декляраціями. Знаючи солідність лорейнців, можна без риску подати суму вплат як 140 тисч долярів. Ця сума уповноважує до проголошення ще одного — найбільшого лорейнського рекорду.

Хоч фізичних меценатів у цій громаді нараховується 40 осіб, але, розклавши суму 140 (чи хоч би „твердих" 134) на всіх 118 жертводанців, дістанемо вислід: у Лорейні, пропорційно взявши, кожний жертводавець є меценатом Українського Гарварду. Он воно як!

Очевидно, що і цим разом лорейнці з порожніми руками на імпрезу не прийшли. Б. Тарнавський недарма делеґував д-ра Р. Процика з-за президіяльного стола на залю, щоб потиском руки дякувати - ґратулювати новим і старим - новим жертводавцям, які „тут же, тут же, тут", зложили 16 тисяч долярів.

Українці Лорейну мають двох молодих міських радних — Віктор Влашин й І. Черкас.

Так виглядає справжня українська громада, таке жниво ґарантує справжня освідомно - збіркова праця в громаді. Хай же читачі самі підрахують, які чуда можна б робити в вершинній українській науці, в політиці, в допоміжно-харитативній ділянці, всюди, якби в українських людей по українських громадах цього континенту — замість сварок і поперечення один одному — була лорейнська співпраця і жертвенність.

Перша програмова доповідь, яку виголосив Б. Тарнавський, сповнила душі слухачів радістю й гордощами, що „Український Гарвард — це вже не обіцянка, але пульсуюча дійсність. Доказ: із шести кандидатів на пост професора новоствореної катедри українознавства в Торонто було аж п'ять гарвардців. Чимало інших випускників Українського Гарварду працюють по інших університетах і наукових установах Америки і Канади. Запит сумління: хто робив би українську науку за 20-30 літ, якби не ці й майбутні випускники Українського Гарварду?

Нашим жертводавцям це доказ, що їхні доляри належно працюють. Маємо нову високоосвічену наукову зміну. Український Гарвард з кожним днем здобуде собі більший авторитет; нині — це голов-

історії, намагається загарбати для себе.

Це — завдання. А стан української фабрики зброї — УНІГУ?

Нема грошей на оплату вчених, які опрацьовували б ці книги, нема ніякого Видавничого Фонду, щоб видати ці праці, навіть сам УНІГУ ще повністю не сплачений (бракує ще 400 тисяч долярів). І це в той час, коли українські люди просто не знають, що робити з грошима, які топніють від інфляційної гарячки...

Висновку в даному випадку не зроблено зі зрозумілих причин: якби всі громади були такі, як лорейнська, ми нині мали б бодай двадцять вершинних наукових центрів.

Цей висновок є викликом для всіх українців вільного світу, гідних назви політичної еміґрації.

При нагоді лорейнської імпрези, обидва названі доповідачі завітали на інформаційні сходини до Клівленду, де після жвавої дискусії учасники, без будь-якої принуки, склали на УНІГУ 13,500 долярів.

О. Гайський

Відзначили українського вояка

Сікервілл, Н. Дж. (П. А.). — Підстаршина корпусу морської піхоти ЗСА Микола Ремчук під час його служби в Ню Рівер повітряній станції в Джексонвіллі, Норт Каролайна, дістав високе відзначення — Meritorious Mast, — офіційне визнання від командування Морської піхоти за індивідуальне незвичайно добре виконування обов'язків морського піхотинця. Це відзначення дається у формі бюлетеня, який видається і розповсюджується через усю Команду, і одна копія цього бюлетеня вводиться в постійні записки Морської піхоти.

•

Капраль М. Ремчук є сином Миколи і Катерини Ремчуків з Сікервіллу, Н. Дж.. Він закінчив середню школу в Блеквуді, Н. Дж., у червні 1977 року і у вересні цього ж року вступив до Морської піхоти, гідно несучи вимогливу службу прославлених „Марінс".

Відділ Ради Прихильників УНР
у Філядельфії, Па.
зі смутком повідомляє Українське Громадянство,
що 13-го грудня 1980 р., відійшов у Вічність,
на 66-му році життя —
аґротехнік на Холмщині, Голова Відділу Ради Прихильників УНР у Філядельфії, член Союзу Ветеранів Українського Резистансу та член 12-го Відділу Організації Державного Відродження України у Філядельфії, Па.

✠

сл. п.

ПЕТРО КРАВЧУК

ПАНАХИДА відбулася 16-го грудня ц. р., у похоронному заведенні „Мурянка", у Філядельфії, при Райзінґсон і Тейбор, о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН — 18-го грудня 1980 р., о год. 9-ій рано з УАП Катедри св. Володимира, на православний цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

•

Опечаленій Родині щире співчуття.

В ШОСТУ, СУМНУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ,
як з волі Божої, відійшов у Вічність,
мій Дорогий і Незабутній ЧОЛОВІК

бл. п.

ЮРІЙ КОНОНІВ

буде відправлена
ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ДУШІ ПОКІЙНОГО
в суботу, 27-го грудня 1980 р., о год. 10-ій ранку
в Храмі-Пам'ятнику в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
В неділю, 28 грудня 1980 р., о год. 11:30 ранку
буде відправлена
ПАНАХИДА
в українській православній церкві Пресв. Тройці
в Ірвінґтоні, Н. Дж. при Ляйонс Авеню.
Про молитви за спокій душі Покійного Просить —
ДРУЖИНА

Замість квітів на могилу мого Невіджалуваного ДРУГА
сл. п. дипл. інж. Євгена Пастернака
з Торонто
пересилаю 100.00 долярів в Його пам'ять
на Фонд Українського Інституту Гарвардського Університету.
Володимир ШИПРИКЕВИЧ

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Найдорожчої ДРУЖИНИ, СЕСТРИ І ТЕТИ

бл. п.

ПЕЛАГІЇ САҐАЛЬ

з дому КРІЛЬ

буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
в церкві св. Марії в Озон Парку, Н. Й., в неділю,
28-го грудня 1980 р. в 10-ій год. ранку.
просимо Рідних і Знайомих згадати Покійну
у своїх молитвах.

Горем прибиті:
муж — ПЕТРО
сестра — АНАСТАЗІЯ з родиною
брат — ДМИТРО з родиною
брат — МИКОЛА з родиною
та брати: ЮРКО І ГРИГОРІЙ в Україні

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ
в Ню Йорку
ділиться сумною вісткою з Членством,
що 4-го грудня 1980 року, відійшов у Вічність

сл. п. інж. архітект проф.

ІВАН ЖУКОВСЬКИЙ

б. довголітній голова й активний член ЛМК.

•

Опечаленій Високодостойній Дружині Покійного і Рідні, найщиріші
вислови співчуття складає —
Управа Літературно-Мистецького Клюбу

Спроба обману

(Продовження зі стор. 2)

відізвався КГБ-істський інстинкт і він, перекладаючи, пропустив Радянську Україну, Україну і вітання від українського народу і все це підмінив „совєтським народом". І коли Сові у цьому випадку вдалося національно зневтралізувати „замміністра", то згодом він цього зробити не зміг. Вручаючи українську ляльку представникові посадника Балтимору, Хропко говорив: „Нехай цей скромний сувенір і ця наша українська дівчина в народному одязі нагадує панові меру, що такі дівчата чекають делегацію Балтимору в Одесі". Утотожнюючи Україну зі Совєтським Союзом, Хропко дальше говорив: „Щирим друзям завжди український народ підносить подарунки на українському рушнику. На украї нському рушнику підноситься душа і серце нашого народу, а запорозька люлька символізує те, що ми пішли від запорозьких козаків..."

Немає сумніву, що приїзд до Балтимору делегації УССР, зустрічі із українцями з національного табору і виступи перед різнонаціональною публікою мали для КҐБ і дипломатії СССР студійне значення: як будуть їх приймати і українці і американці і наші „земляки", які недавно приїхали з Києва і Одеси.

Високої кляси виступи мистців закінчилися виконанням тріо бандуристок двох популярних американських пісень. Публіка була захоплена і накінець влаштувала їм овації, вставши з місць. Не встали лише деякі українці і український записувач програми на магнітофон, який сидів у першому ряді. У такій ситуації треба психологічної загартованости і звичайної національної гідности, щоб не попасти під вплив загальних емоцій. І коли у тебе твердий національний хребет і коли ти знаєш, що організатором спектаклю є КГБ, то яка б дорога тобі не була українська культура і мистецтво — ти встати не смієш.

Що так воно є, виявилося зразу після спектаклю. Члени делегації УССР накинулись агресивно на того, хто сидів у першому ряді і не встав:

— Всі встали! Лише ви один сиділи! І не соромно вам, коли всі склонили голову перед українською культурою, перед українським мистецтвом, перед українським народом, тільки ви один сиділи!

Сильно сказано. Правда? Але забули вони, що чесна людина не встане і не склонить своєї голови, коли поруч з мистцем буде стояти кгб-іст.

А вони продовжували:

— Ми слідкували за всіми, за кожним вашим рухом стежили. Не всіх ви апльодували і не однаково апльодували... Ох, ви...

І в цих словах було сказано дуже багато. Сам замміністра пропаганди хотів бачити, як його пропаганда впливатиме на різних слухачів — чужинців і українців.

Вони заповіли, що це лише початок. І воно стало ще ясніше, що уряд СССР, у відповідь на посилені українські акції на Заході, буде пробувати невтралізувати їх не почерез розширення зв'язків України зі Західнім світом, а почерез утотожнювання України і українства з СССР і з „радянським народом".

На питання, чому немає американсько-українського товариства дружби і чому немає дипломатичних зносин України з Америкою, міністер міг лише відповісти „ви завжди робите з мухи слона". Ось і відповідь.

Нова ситуація заставляє нас не втікати з поля бою. Іти на зустрічі, бути агресивнішими на них, мати завжди гострі зуби і твердий національний хребет.

(Кінець)

ЗГІДНО З ІНФОРМАЦІЯМИ Департаменту праці у Вашінгтоні, в 1980 році працювало більше число жінок, як котрого небудь року. Тоді коли в 1979 році тільки 40 відсотків родин працювали обидвоє чоловік і жінка, то в 1980 році цей відсоток збільшився до 52,2 і він правдоподібно зростатиме, якщо американська економіка не поправиться.

Ярослав Соколик

З'їзд українських інженерів

Сьомий з'їзд Українських Інженерів Америки і Канади відбувся в суботу, 15-го, і неділю, 16-го листопада ц. р., в Шератон Сентр готелі в Торонто.

Понад 90 інженерів з родинами прибули зі ЗСА з таких осередків: Вашінгтон, Філядельфія, Ню Йорк, Боффало, Міннеаполіс та Детройт. Був навіть один делеґат з далекої Венесуелі та велике число інженерів та гостей з Канади. Найкраще був зарепрезентований відділ ТУІА з Детройту (біля 60 осіб), завдяки праці та організаційному хистові інж. Богдана Сторожука.

У суботу після реєстрації ранішню сесію відкрив інж. Ярослав Соколик, голова Ділового комітету з'їзду. Доповіді виголосили: інж. Р. Крохмалюк — „Археологічні розкопи на терені города Галича"; інж. О. Лист — „Аналіза продуктивности канадської автомобілевої індустрії; мгр О. Серафин — „Зовнішні впливи на автомобілеву індустрію в 1980 роках"; інж. М. Томцьо — „Канадська система комунікації при помочі сателітів" і інж. І. Сось — „Поверхня землі оком сателіта". Модератором сесії був інж. Б. Сторожук.

Післяобідню сесію, яка була тематично присвячена сучасній Україні, відкрив інж. Р. Андрейчик. Доповіді виголосили інж. Н. Чорний — „Газові та нафтові ресурси України"; інж. М. Корчинський — „Сучасний технічний стан України"; інж. Е. Шмаков, котрий не цілий рік тому приїхав з України, — „Технічні досліди інституту ім. Е. Патона в Києві за послідні роки", та інж. М. Мороз — „Інженери — члени дисидентського руху в Україні" Модератором сесії був проф. В. Янішевський.

Всі доповіді були на високому рівні, виголошені з доброю українською технічною термінолоґією. Багато доповідей були доповнені знімками, таблицями та найновішими статистичними даними. Було б дуже корисно видати ці доповіді друком.

Цілий день в готелі, в окремій кімнаті, була естетично уряджена виставка праць інженерів. Понад сто патентів, винаходів, багато друкованих технічних праць, моделі та особисті відзначення і нагороди — це тільки малий перекрій багатогранної діяльности українських інженерів. Були також виставлені всі річники журналу „Вісті Українських Інженерів" та друковані літературні праці деяких членів Т-ва. Атомова Енерґія Канади виставила модель канадського ядерного реактора, над проєктом якого працювали українські інженери та науковці, члени Т-ва інженерів Канади. Виставку зорганізував й урядив д-р Юрій Бабій.

Увечорі після товариської зустрічі при коктейлі відбувся з'їздовий бенкет. Коло 200 інженерів та гостей з родинами заповнили елеґантну залю „Сівік болл рум".

Бенкет відкрив інж. Я. Соколик, голова ТУІКанади, відділ Торонто, та після короткого слова передав ведення вечора господареві інж. Б. Максимцеві. Владика Кир Ізидор Борецький перевів молитву. З короткими привітами виступили старший радний Василь Бойчук, який також говорив в імені посадника міста Торонто; інж. Методій Борецький, голова головної управи ТУІА, та д-р Володимир Мацьків, голова Світової Ради НТШ. Асоціяцію Професійних Інженерів Провінції Онтаріо репрезентував колишній заступник президента та теперішній кандидат на президента — інж. Олександер Кобеляк.

З'їзд дістав багато привітів: від Митрополита Мстислава; Архиєпископа та почесного члена ТУІК інженера Владики Миколи Дебрина; від міністра крайового уряду Джеймса Флемінґа; від Провінційної Ради Онтаріо КУК; Головної Управи ЛВУ; американського та канадського відділів НТШ, колеґ інженерів з Арґентини та інші.

Головного промовця, генерал - бригадира інженера Йосипа Романова представив полковник американської армії інж. Роман Андрейчик. Свою надзвичайно цікаву та добре опрацьовану доповідь про розвиток української інженерії генерал виголосив блискучою українською та англійською мовами. Генерал у своєму слові сказав: „... Ви доказали вільному світові, що в українців знаходяться всі здібності, сполучені з нацією, котра є розвинута та доросла, і котра включає всі прикмети, потрібні у нинішньому світі до незалежного існування..."

Присутні щирими оплесками нагородили промовця та спонтанно відспівали йому многоліття. За заслуги для Канади та для української громади ТУІК відділ Торонто наділило генерала Романова почесною грамотою.

Інж. Борецький в імені головної управи ТУІА наділив почесними грамотами відділ ТУІА Ню Йорк та відділ ТУІК Торонто за діяльність та зразкову співпрацю. Інж. Юрієві Гончаренкові за працю в ТУІА та інж. Я. Соколикові за професійні досягнення та працю в ТУІК.

Під час бенкету відбулася приємна вокальна програма. Христина Липецька (меццо-сопрано) з відчуттям відспівала „Дивлюсь я на небо", обробка Заремби; арію з „Фавста" Гуно та „О міо бамбіно каро" Пуччіні. Особливо в цім останнім творі співачка виявила свій гарний голос та музикальність. Акомпаньювала М. Лісовська.

Олег Хміль (тенор) заспівав „Пісню" Гнатишина; „Тихесенький вечір" та „Ду біст..." Шуберта. Головно Шуберт прозвучав ніжно та переконливо. Акомпаньював М. Бубна.

Квінтет „Луна" в складі — В. Андрушків, Н. Лаврин, Х. Р. Липецька, З. Серафин та О. Федорович — своєю музикальністю, приємними голосами та гарним виглядом полонив українське Торонто. Вони співали „Весняні хвилі" сл. Хоменка, муз. Литвиненка; „Мавка" сл. М. Ткача, муз. О. Білаша; „Львів" сл. і муз. Р. Левицького та „Гарна Олена" сл. і муз. І. Недільського. Мистецький керівник успішного квінтету, вона ж і їхня акомпаньяторка — М. Лісовська. Слід відмітити, що всі пані, виконавці мистецької частини — це дружини інженерів з Детройту.

Після бенкету відбулася забава, на якій до звуків доброї оркестри Когута гості забавлялися приємно до пізньої ночі.

У неділю, після ранішньої Служби Божої, відбулася Пленарна Сесія, на якій обговорювано проєкт статуту Секретаріяту Українських Інженерів та ряд проблем Товариства.

З'їзд виготовив відповідні резолюції. Зборами проводила президія у складі: проф. В. Янішевський — голова, д-р Л. Заїка — заступник та інж. Б. Сторожук — секретар.

З'їзд вислав телеграми в справі оборони українських інженерів — політв'язнів совєтських тюрем: З. Антонюка, Б. Чуйка, К. Дазіва, В. Долішнього, В. Калиниченка, М. Мариновича, Г. Приходька, І. Русина, П. Січка та Й. Зіселя до Едмунда Маскі, державного секретаря ЗСА; Марка МекҐвіґена, міністра закордонних справ Канади, та Курта Вальдгайма, генерального секретаря ОН.

Присутні на з'їзді висилали спеціяльно для цього видруковані поштівки до інж. М. Мариновича на місце його заслання та до його дружини в Україну.

Славний з'їзд Українських Інженерів Америки і Канади — це черговий успіх обидвох товариств, а тим самим — успіх всієї української громади.

КОНЦЕРТ-БЕНЕФІС

Управа Українського Музею (203 Друга авеню в Ню Йорку) влаштовує 5-го квітня 1981 року о год. 3-ій по полудні в Айснер і Лубін авдиторії — 566 Ля Ґардія плейс, концерт-бенефіс дохід з якого буде призначений на розбудову Музею. Участь у концерті беруть: Павло Плішка — бас, Метрополітальна опера; Андрій Добрянський — бас-баритон, Метрополітальна опера; Тома Гриньків — фортепіян; Галя Стрілець — скрипка.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЛЕВ РОМАНЯК, член УНС Відд. 430 Т-ва Дністер у Філядельфії, помер 2 вересня 1980 р. на 90-му р. життя. Нар. 1890 р. в Дрогобичі; членом УНС став у 1950 р. Залишив у смутку дружину Ядвигу, доньку Оксану та 2 внуків. Похорон відбувся 6 вересня 1980 р. на цвинтарі св. Марії у Факс Чейс.

Вічна Йому Пам'ять!
І. Кінґницький, секр.

о. БОГДАН КОЦУР, член УНС Відд. 106 св. Николая в Чікаґо, Ілл., помер 17-го серпня 1980 р. на 28-му р. життя. Нар. 1952 р. в Чікаґо, Ілл. Залишив у смутку батьків Івана і Параскевію, братів: Тараса й Івана Б. мол., сестру Оксану, дідуся Кузьму, бабцю Гелену та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 21 серпня 1980 р. на цвинтарі св. Николая в Чікаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ДЖЕЙМС МІЛЛЕР, член УНС Відд. 316 Укр. Горож. Центру в Рочестері, Н. Й., помер 27 вересня 1980 р. на 73-му р. життя. Нар. 1907 р. в Геркімер, Н. Й.; членом УНС став 1961 р. Залишив у смутку двох синів: Алан і Джефрі. Похорон відбувся 29 вересня 1980 р. на цвинтарі Голі Сепалчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЮХИМ ПРИЙМАК, член УНС Відд. 292 св. Івана Хрестителя в Детройті, Міч., помер 30 вересня 1980 р. на 71-му р. життя. Нар. 1909 в Чигирині, Україна; членом УНС став 1958 р. Залишив у смутку дружину Татяну. Похорон відбувся 4 жовтня 1980 р. в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Стелла Федик, секр.

КОНСТАНТИН МАДЖОРІС, член УНС Відд. 259 в Чікаґо, Ілл., помер 7-го вересня 1980 р. на 59-му р. життя. Нар. 1920 р. в Чікаґо, Ілл.; членом УНС став 1963 р. Залишив у смутку дружину Стефанію. Похорон відбувся 11 вересня 1980 р. на цвинтарі Резурекшен в Джастіс, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Юлія Ґуґлик, секр.

ФРАНК ШЕЙ, член УНС Відд. 67 Запорозька Січ в Ансонія, помер 2 вересня 1980 р. на 65-му р. життя. Нар. 1915 р. Коннектікат, ЗСА; членом УНС став у 1935 р. Залишив у смутку маму Гелену Патуляк. Похорон відбувся 9 вересня 1980 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Дерби, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Пеп'юк, секр.

ВАСИЛЬ МІЛЛЕН, член УНС Відд. 147 св. Михаїла в Аллентавн, Па., помер 21 липня 1980 р. на 56-му р. життя. Нар. 1924 р. в Колдейл, Па.; членом УНС став 1968 р. Залишив у смутку дружину Маргарет, синів — Глен В., Николу та дочки: Ґеорґінію, Фенну і Марґарету-Розу. Похорон відбувся 24 липня 1980 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Гуцайлюк, секр.

ДАНИЛО ҐЕРЯК, член УНС Відд. 67 Запорозька Січ в Ансонії, Конн., помер 4 жовтня 1980 р. на 91-му р. життя. Нар. 1888 р. в Західній Україні; членом УНС став у 1921 р. Залишив у смутку трьох синів: Івана, Григорія і Василя; 3 дочки: Анну, Олександру і Стефанію; 11 внуків і правнука та дальшу родину. Похорон відбувся 6 жовтня 1980 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Дерби, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Пеп'юк, секр.

ТОМА ПАНКО, член УНС Відд. 85 св. Михаїла в Газлетон, Па., помер 12 вересня 1980 р. на 54-му р. життя. Нар. 1926 р. в Бук Маунтін, Па.; членом УНС став у 1963 р. Залишив у смутку дружину Гарріст, сина Тому, три доньки: Дебру, Варвару і Патріцію та 4-ох внуків. Похорон відбувся 15 вересня 1980 р. на цвинтарі Кальварія в Друмс, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Гарріст Панко, предс.

АННА МАКСИМЦІВ, членка УНС Відд. 36 св. Марії в Рочестері, Н. Й., померла 25 вересня 1980 р. на 92-му р. життя. Нар. в Україні; членою УНС стала в 1916 р. Залишила у смутку трьох синів: Михайла Петра, Івана і Франка; дві дочки: Катерину і Гелен, 24 внуків і 7 правнуків та багато інших членів родини. Похорон відбувся 27 вересня 1980 р. на цвинтарі Голі Сепалчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Мері Ковальчук, секр.

ЕФРОЗИНА СВІДРИК, членка УНС Відд. 358 в Клівленд, Огайо, померла 5 вересня 1980 р. на 88-му р. життя. Нар. 1892 р. в Перемишлі, Україна; членкою УНС стала у 1929 р. Залишила у смутку сина Михайла, внучки Діяну і Филіс і 5 правнуків. Похорон відбувся 8 вересня 1980 р. на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленд, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Мирослава Футей, секр.

МОНІКА СЛАВЯТИНСЬКА, членка УНС Відд. 153 ім. Л. Мишуги у Філядельфії, померла 20 вересня 1980 р. на 18-му р. життя. Нар. 1963 р. у Філядельфії; членкою УНС стала 1964 р. Залишила у смутку батьків, брата, діда в Україні і ближчу та дальшу родину в Україні і в Німеччині. Похорон відбувся 27 вересня 1980 р. на цвинтарі св. Марії у Факс Чейс, Філядельфія.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа

АНГЕЛИНА ТИМОЦЬ, членка УНС Відд. 394 св. Володимира Великого в Магваг, Н. Дж., померла 10-го серпня 1980 р. на 78-му р. життя. Членкою УНС стала 1944 р. Залишила у смутку дітей: Марію, Антона, Михайла, Іванну й Анну. Похорон відбувся на цвинтарі в Дарліґтон, Магваг, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Романик, секр.

МАРІЯ НАГОРНЯК КОБАК, членка УНС Відд. 125 Преображення в Чікаґо, померла 16 вересня 1980 р. на 83-му р. життя. Нар. 1896 р.; членкою УНС стала у 1935 р. Залишила у смутку дочку Ольгу Похорон відбувся 19 вересня 1980 р. на цвинтарі св. Николая в Чікаґо, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Ґлорія Пащин, секр.

СОФІЯ СЕПІК, членка УНС Відд. 112 св. Марії в Парма, Огайо, померла 13 вересня 1980 р. на 61-му р. життя Нар. 1919 р. в Детройті, Міч.; членкою УНС стала 1946 р. Залишила у смутку чоловіка Стіпі і сина Стівен. Похорон відбувся 17-го вересня 1980 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Мері Капраль, секр.

ОЛЕКСАНДЕР ЯРЕСКО, член УНС Відд. 114 св. Володимира в Чікаґо, помер 18 червня 1980 р. на 80-му р. життя. Нар. 1901 р. в Україні; членом УНС став у 1949 р. Залишив у смутку дружину Марію, сина Івана, 3 внуків і правнука. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Аддісон, Чікаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Ольга Бережан, секр.

ГЕЛЕН МАНАСТЕРСЬКА, членка УНС Відд. 120 св. Николая в Аліквіппа, Па., померла 4 серпня 1980 р. на 73-му р. життя. Нар. 1907 р. в Городище, Україна; членкою УНС стала в 1943 р. Залишила у смутку чоловіка Івана, сина Павла, три дочки: Стефанію Дорку і Віру. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Ембрідж.

Вічна Їй Пам'ять!
Анна Рефт, секр.

ПЕТРО ОДРІЙ, член УНС Відд. 63 помер 11 вересня 1980 р. на 71 му р. життя. Нар. 1908 р. у Форд Сіті, Па.; членом УНС став 1960 р. Залишив у смутку дружину Марту, дочки: Люіс, Ілейн і Мерілин, брата і сестру. Похорон відбувся 13 вересня 1980 р. на цвинтарі Батлер Ко. Меморіял Парк в Батлер, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Турко, секр.

Різне

● REAL ESTATE ●

● НА ПРОДАЖ ●

●FUNERAL DIRECTORS●